

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

DATUM	29 augustus 2017	REFERENTIE	D. Jonkers
ONS NUMMER	81BDEE7B	DOORKIESNUMMER	06-46994704
NUMMER PS	2017MME136	E-MAILADRES	Dick.Jonkers@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	PORTEFEUILLEHOUDER	Jacqueline Verbeek-Nijhof

Onderwerp Statenbrief: Voortgang realisatie Uithoflijn

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

In de brief van 14 juni 2017 informeerden wij u over de uitdagingen die spelen rond de start exploitatie van de Uithoflijn in juli 2018. De planning stond door diverse ontwikkelingen en de complexiteit van het tracé al langer onder druk. Ons belangrijkste doel is een veilig en werkend tramvervoersysteem waar de reiziger op kan rekenen. Afgelopen week is duidelijk geworden dat de oorspronkelijke planning niet meer gehaald kan worden. Er zijn teveel en te grote risico's ten aanzien van de planning waardoor ingebruikname van het gehele tracé van de Uithoflijn op 8 juli 2018 niet langer reëel is.

Aangezien een groot deel van de Uithoflijn (8 van de 9 kilometer) tussen eindhalte P+R De Uithof en station Vaartsche Rijn naar verwachting in oktober dit jaar wordt vrijgegeven voor het testbedrijf, onderzoeken wij de mogelijkheid om na test- en proefbedrijf op dat deel van het tracé te gaan rijden. In die variant rijdt eerst een beperkt aantal trams tussen Vaartsche Rijn en Utrecht Science Park. Op deze wijze worden de delen van de Uithoflijn, die beproefd en veilig zijn, alvast benut. Het tracé in het stationsgebied kan dan in definitieve vorm worden aangelegd, rekening houdend met de beperkingen door andere sloop- en bouwactiviteiten. We houden tijdens die periode de huidige busverbinding tussen Utrecht Centraal en het Utrecht Science Park (buslijn 12) volledig in stand. Hiermee continueren we de dienstverlening aan de reiziger en nemen we geen onnodige risico's.

Op dit moment onderzoeken we of de exploitatie op het genoemde tracé mogelijk is. Daarnaast moet een nieuwe planning inzicht geven wanneer het gehele tracé in gebruik genomen kan worden. Niet alleen voor volledige exploitatie, maar ook bij de exploitatie moeten de trams door het stationsgebied kunnen voor onderhoud in de remise in Nieuwegein. Het moment waarop deze verbinding gerealiseerd is en getest en beproefd kan worden, moet uit de nieuwe op te stellen planning duidelijk worden. De complexe bouwactiviteiten in het stationsgebied zijn hierop van invloed als ook de goedkeuring door instanties als de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De ILT heeft onlangs al wel de vergunning voor het gebruik van dit type materieel afgegeven.

Inpassing vraagt meer tijd

Het project Uithoflijn is in aard en omvang een groot project dat gerealiseerd moet worden in een omgeving die constant in ontwikkeling is. Met name het stationsgebied is sinds een aantal jaren grondig op de schop en dit heeft er onder andere toe geleid dat de eerste kilometer van het tracé in het stationsgebied niet conform de oorspronkelijke planning kan worden opgeleverd. In eerdere voortgangsrapportages over de Uithoflijn hebben wij al aangegeven hoe de verschillende vastgoedontwikkelingen elkaar beïnvloeden.

Zoals we u in de voortgangsbrief van juni jl. meldden, hebben we diverse scenario's onderzocht. Zo hebben we gekeken naar alternatieven zoals het aanleggen van een tijdelijk spoor ter hoogte van de nieuwe fietsenstalling onder het Stationsplein. Deze oplossing kende echter nog steeds grote planningsrisico's en ging uit van een sterk ingekort proefbedrijf, waarvan we hebben moeten vaststellen, dat dit onvoldoende robuust is met het risico dat de investering in deze tijdelijke maatregel voor niets kan zijn.

We hebben moeten constateren dat het niet gaat lukken om de tramhaltes bij het Centraal Station en de verbindende sporen richting Jaarbeursplein tijdig te realiseren, omdat dit fysiek onmogelijk is. Er is aanzienlijke voortgang geboekt, maar we hebben meer tijd nodig om de Uithoflijn in te passen. Het gaat daarbij met name om de volgende aspecten:

- Er wordt in samenhang en met intensieve samenwerking tussen ontwikkelaars en aannemer in korte tijd veel gebouwd en opgeleverd. Zo wordt er gewerkt aan het voorzetgebouw van Hoog Catharijne, de 2e fase van de fietsenstalling, het dak boven het Stationsplein, Het Platform en aansluitingen op de OV-Terminal, de sloop van de traverse en de fundering voor trambaan en haltes. Tijdens al deze bouwactiviteiten moeten loopstromen en expeditie veilig gefaciliteerd blijven.
- De realisatie van de nieuwe stationshal en de fundering van Het Platform hebben de ondergrond geroerd en zijn deels anders uitgevoerd dan oorspronkelijk bedacht. Dit betekent, voor de Uithoflijn onvoorzien, dat de ondergrond gestabiliseerd moet worden voordat we verder kunnen met de aanleg. De engineering en uitvoering hiervan kost extra tijd.

Het later in volledige exploitatie gaan van de Uithoflijn is onontkoombaar, maar biedt ons als opdrachtgevende overheden wel die extra tijd die nodig is voor zorgvuldige afstemming en uitvoering. De eindhalte bij Utrecht Centraal Centrumzijde (UCC) kan zorgvuldig worden afgerond en de Uithoflijn rijdt in het stationsgebied meteen bij de start op het definitieve spoor. Gezamenlijk willen wij als gemeente en provincie een verantwoorde en succesvolle introductie van de Uithoflijn voor de reizigers bewerkstelligen, terwijl ook andere bouwwerkzaamheden in het stationsgebied doorgang kunnen vinden. Daarnaast onderzoeken we of middels deelexploitatie alvast het afgeronde deel van het tracé en de nieuwe trams kunnen worden benut. De testperiode voor dat deel van het tracé kan naar verwachting dit najaar van start gaan.

Financiële consequenties

Het later in volledige exploitatie gaan van de Uithoflijn heeft financiële consequenties. Deze consequenties worden momenteel in kaart gebracht. Zodra we die inzichtelijk hebben en we concrete voorstellen kunnen doen, zullen wij de financiële consequenties met u delen en de wijze van dekking ter besluitvorming aan u voorleggen.

Vervolgprocedure/voortgang

Wij doen er alles aan om zo snel mogelijk inzicht te geven in de mogelijkheden voor deelexploitatie, ingebruikname volledige tracé en de financiële consequenties. Dit is complex en moet zorgvuldig gebeuren. De nieuwe planning moet gedragen worden door de partijen die deze moeten waarmaken. De komende maanden wordt de planning verder uitgewerkt, waarmee we ook meer inzicht krijgen in de risico's en hoe deze te beheersen. Dit bepaalt de haalbaarheid en mogelijke startmomenten van eventuele deelexploitatie en de volledige exploitatie. Zodra er duidelijkheid is over een aangepaste planning en de risico's die ingebruikname eventueel verder zouden kunnen vertragen, informeren wij u hierover. Naar verwachting is dit in het vierde kwartaal van 2017, samen met de reguliere halfjaarrapportage van de Uithoflijn.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,